

Økologisk planteavler tjener 1.200 kr. ekstra pr. ha ved at samarbejde med et biogasanlæg – potentialet er endnu større

Peter Mejnertsen, Videncentret for Landbrug

For den økologiske planteavler er det nogle steder i landet svært at finde en økologisk mælkeproducent at samarbejde med om foder og gødning, og nogle steder er det endda svært, bare at skaffe konventionel husdyrgødning. I disse områder vil det naturlige alternativ være at levere grønmasse til biogasproduktion og modtage afgasset gødning retur fra biogasanlægget. Desværre er det også de fleste steder svært at finde biogasanlæg i nærheden, hvor et sådant samarbejde kan etableres; men som eksemplet her viser, er der et godt økonomisk incitament for, at man som økologisk planteavler arbejder for at få etableret biogasanlæg i nærheden, der kan aftage økologiske plantematerialer.

Det økologiske landbrug, som der her er regnet på, har 92 ha, der drives med et traditionelt økologisk sædskifte, hvor der importeres konventionel husdyrgødning svarende til 60 kg udnyttet kvælstof pr. ha.

Nudrift uden biogas

Produktionen er meget enkel med vårsæd, vintersæd, bælgssæd og kløvergræs til grøngødning. Den tilførte gødning består af sogylle, og der tilføres i gennemsnit 70 kg total kvælstof pr. ha. Ved den valgte strategi er landmanden sikker på, at få 500 kr./ha ekstra i tilskud for reduceret kvælstoftilførsel, og han ønsker ikke at udnytte muligheden for at tilføre mere end 70 kg total kvælstof pr. ha i konventionel husdyrgødning, da han så skal leve op til ekstra krav om 20 pct. bælgssæd i sædskiftet og flere efterafgrøder.

Tabel 1. Afgrødefordeling og dækningsbidrag uden biogas.

Afgrøde	Andel i pct.	DB II kr./ha
Vårsæd	40	2.624
Vintersæd	26	4.704
Bælgssæd	16	3.496
Kløvergræs til grøngødning	11	-2.360
Vedvarende græs	6	22
Dækningsbidrag for hele bedriften	92 ha	238.958

Det gennemsnitlige dækningsbidrag for hele bedriften bliver 2.612 kr. Det fremgår også, at det er dyrt at skaffe kvælstof gennem dyrkning af grøngødning.

I beregningerne er der anvendt standardmaskinomkostninger fra www.Farmtal-Online, og afgrødepriserne er sat til 2,00 kr. pr. kg for korn og 3,00 kr. pr. kg for bælgssæd. Der er regnet med en udgift på 40 kr. pr. ton til udbringning af gødningen.

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Produktion med biogasgødning

Hvis landmanden får mulighed for at blive tilknyttet et biogasanlæg sammen med andre økologiske bedrifter, kan han sælge kløvergræsset til biogasanlægget (1,04 kr. pr. FE) og modtage økologisk biogasgylle den anden vej. I praksis vil han modtage en blanding af konventionel husdyrgødning og kløvergræs-biogasygille, men han får nu mulighed for, at gå op på 80 kg totalkvælstof pr. ha, uden, at være afhængig af et bestemt sædskifte, og vil stadigvæk være berettiget til det ekstra tilskud på 500 kr. pr. ha for reduceret kvælstoftilførsel på maksimalt 60 kg udnyttet kvælstof pr. ha..

Tabel 2. Afgrødefordeling og dækningsbidrag med biogas.

Afgrøde	Fordeling i pct.	DB II kr./ha
Vårsæd	31	3.608
Vintersæd	33	6.103
Bælgsæd	16	3.496
Kløvergræs til biogas	14	1.381
Vedvarende græs til biogas	6	22
Dækningsbidrag for hele bedriften	92 ha	354.621

Sammenlignes bedriftens dækningsbidrag før og efter overgangen til biogas-samarbejdet, kan man se, at der opnås en betydelig økonomisk gevinst på 115.663 kr. eller en forbedring på 48 %. I gennemsnit pr. ha er det en forbedring på 1.264 kr. Den store forskel skyldes ikke mindst, at kløverarealet går fra at bidrage negativt som grøngødning til at have et godt positivt dækningsbidrag. I alt bidrager kløvergræsarealet med et plus på 41.500 kr. Resten af forbedringen kommer fra den ekstra gødningstildeling, der hæver udbytterne i kornafgrøderne, og gør det muligt at dyrke mere vintersæd.

Et udvidet areal med kløvergræs giver også et lille ekstra bidrag gennem forfrugtsvirkningen.

Den høje værdi af kløvergræs til biogas kommer af, at biogasanlægget i dette eksempel betaler 80 øre pr. kg tørstof svarende til 1,04 kr. pr. foderenhed. Landmanden skal sørge for ensilering og transport til biogasanlægget; men da der kun tages tre slæt, er maskinomkostningerne lavere end ved normal foderproduktion.

Potentielt kunne en sådan ejendom yderligere øge indtjeningen, fordi der er gødning nok til at gøde højværdiafgrøder som frøgræs eller vinterraps.